

Llibre. Editen les memòries de Glòria Aymà Sancho, fundadora de la primera escola d'idiomes de Tortosa

Alicia Gamundi i Maria Josepa Altadill han treballat conjuntament en la publicació. FOTO: JOAN REVILLAS

Records de l'exili com a antídoto contra l'oblit

NEREA SERRA
TORTOSA

Glòria Aymà Sancho va nèixer a finals dels anys vint del segle passat a Sant Esteve de Ses Rovires i a una curta edat va haver de marxar a l'exili, a França, amb la seva família causa de les seves idees. Allà va viure part de la seva vida incloent-hi l'etapa estudiantil, on va destacar per les seves ganes d'aprenentatge, la il·lusió per les coses ben fetes i una destacada habilitat per als idiomes, superant fins i tot el nivell dels alumnes nats.

No va ser fins més tard quan, ja casada, va tornar a Catalunya amb el seu marit, on va viure fins a la seva mort al febrer de 2018 i on va fundar la primera acadèmia d'idiomes de Tortosa, acollint molts alumnes de la ciutat, però també dels voltants. Va començar ensenyant francès, fet que li va fer guanyar el sobrenom de 'La Madame', i després va anar incorporant altres idiomes, realitzant una important tasca educativa.

Aymà va tenir una vida agitada, amb una etapa dura a la infància i un esperit emprenedor que la caracteritzava. Per no oblidar l'exili, que durant els últims anys encara li costava explicar, va escriure les seves memòries i

les va lliurar a l'exregidora de l'Ajuntament de Tortosa, Àlícia Gamundi, perquè es conegués, «i perquè tot això no torni a passar».

D'aquesta manera, des de fa dos anys; Gamundi, al costat de la filòloga Maria Josepa Altadill, s'han submergit en els records d'Aymà per preparar aquesta edició que compta amb el suport de l'Associació de Dones Empresaríes, Directives i Emprendedores de les Terres de l'Ebre (ADEDE), amb els valors de dona, talent i territori tan alineats amb el projecte.

Així mateix, Altadill parla de

Glòria Aymà, 'la Madame', va viure l'exili a França, on va passar també l'etapa estudiantil

'La Madame' com un referent, «Tenia empremta de persona perfeccionista i amb iniciativa, amb ganes de fer algo ben fet, com ho va fer també després en l'etapa de la política. Va ser pionera».

Ara, la publicació és ja una realitat que s'ha presentat en diferents municipis, on s'han compartit històries de Guerra i s'ha apropiat i reivindicat la figura de

'La Madame', tot mostrant la realitat una història que van patir tantes persones i que al llibre es pot conèixer en primera persona.

«Glòria Aymà Va tenir una vida, una mica més agitada que potser altres dones d'aquella època que es quedaven a casa i feien la feina. Va ser una persona més inquieta, més de sortir cap enfora», explica Gamundi recordant la figura de la professora i assenyalant que el llibre és «un homenatge cap a ella i cap a totes les dones que han patit exili».

En aquest sentit, contenen que s'han trobat amb moltes històries i fins i tot amb la petició de fer una recopilació de dones a l'exili i lamenten que hi ha moltes històries d'homes, però poques de dones, tant de les que es van quedar i van ser represaliades com d'aquelles que van haver de marxar.

Parlar de guerra i exili

«Per a mi el llibre va ser tot un descobriment en primera persona», diu Altadill, tot apuntant que qui més qui menys ha vist alguna vegada pel·lícules de guerra o imatges d'exiliats creuant la frontera a les notícies, «pero una persona que parla amb el cor a la mà, aquell que ho ha viscut, jo no ho havia llegit mai i això m'ha colpit i em va fer pensar».